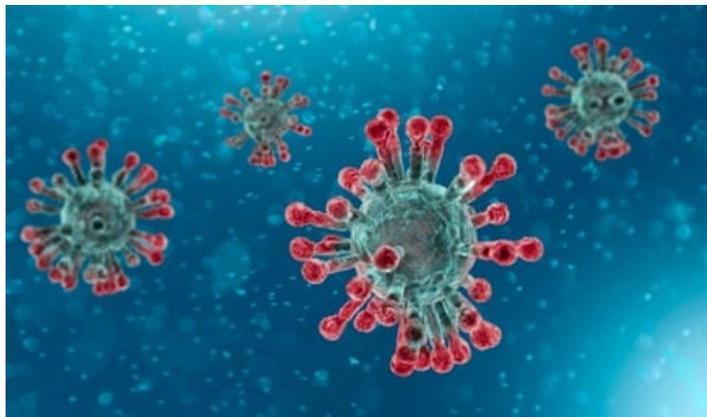

Παναγιώτης Μαυροειδής

- Η απάντηση που δίνουν τα καπιταλιστικά κράτη στην πανδημία με τον κορωνοϊό θέτει επί τάπητος την προοπτική μιας πρωτόγνωρης, ιστορικών διαστάσεων αντιδραστικής τομής
- Η προοπτική μιας αξιοβίωτης και ελεύθερης ζωής, είναι η σημαία που οι κομμουνιστές σηκώνουν σε αυτή τη μάχη για τη σωτηρία του λαού

Άραγε, η **υγειονομική, οικονομική, κοινωνική κρίση** που βιώνουμε με τον κορωνοϊό, μάς βεβαιώνει πως πρόκειται για μια «**ασύμμετρη απειλή**» που θέτει σε κίνδυνο γενικά τον άνθρωπο και τις κοινωνίες που συγκροτεί; Επομένως, συστρατευόμαστε όλοι πειθαρχημένα γύρω από κυβερνήσεις, αρχές και εξουσίες για να σωθούμε;

Ή μήπως, πρόκειται για ένα **παγκόσμιο σχέδιο** του καπιταλισμού να εξοντώσει τους συνταξιούχους και να επιβάλει ένα εφιαλτικό οργουελιανό μοντέλο κοινωνικής ζωής;

Τίποτα από τα δύο δεν συμβαίνει, παρότι στην εφιαλτική πραγματικότητα που διαμορφώνεται, υπάρχουν όψεις και των δύο αυτών πλευρών.

Ο καπιταλισμός δεν έχει και δεν μπορεί να έχει κάποιο σχέδιο, ακριβώς επειδή ποτέ δεν είναι ενιαίος και απαλλαγμένος από σκληρούς ανταγωνισμούς. Τη μη ύπαρξη σχεδίου, την ομολογεί και την περηφανεύεται. Αντί αυτού, προτάσσει την πίστη στην εξισορροπητική δύναμη της «ελεύθερης αγοράς». Αυτός είναι ο λόγος που, αν και γενικά δεν «επιθυμεί», δεν μπορεί να αποφύγει τους πολέμους, ούτε τις οικονομικές κρίσεις. Αυτό όμως είναι η μια πλευρά.

Από την άλλη ο καπιταλισμός αποδεικνύει ότι έχει μια **καταστροφική δυνατότητα** και

«αδήριτη ανάγκη», να απαντάει ριζικά στις κοινωνικές και περιβαλλοντικές ή άλλες κρίσεις που προκαλεί! Δηλαδή να μεταλλάσσεται ακόμη πιο αντιδραστικά τόσο στην πολιτική όσο και την κοινωνικο-οικονομική μορφή του.

Επί του προκειμένου, με την απάντηση που δίνουν τα καπιταλιστικά κράτη στην πανδημία με τον κορωνοϊό, θέτουν επί τάπητος την προοπτική **μιας πρωτόγνωρης, ιστορικών διαστάσεων αντιδραστικής τομής** και τον κίνδυνο να μπει η ανθρωπότητα σε ένα νέο μεσαίωνα ηλεκτρονικής βαρβαρότητας, επιτήρησης, εγκλεισμού, κατάργησης των εργασιακών δικαιωμάτων, επιβολής της δουλειάς «ήλιο με ήλιο», αλλά και θανάτου της κοινωνικής συλλογικότητας και του πολιτισμού.

Η **Ναόμι Κλάιν**, [επισημαίνει](#) στο σημείο αυτό ότι «σε στιγμές κρίσεων οι άνθρωποι τείνουν να εστιάζουν στις καθημερινές ανάγκες για να επιβιώσουν μέσα στην κρίση, όποια κι αν είναι, και επίσης εμπιστεύονται περισσότερο εκείνους που κατέχουν την εξουσία».

Έχει σημασία αυτό που λέει ο **Μητσοτάκης** ή ο **Μακρόν** πως στο όνομα ενός «ασύμμετρου πολέμου», παίρνονται **μέτρα «που θα μείνουν και μετά»**. Στην πραγματικότητα, τα περισσότερα από αυτά ήταν ήδη στο **συρτάρι**, αλλά στις συνθήκες του πανικού με τον ιό, θεωρείται πως θα περάσουν με ευκολία. Από τη μόνιμη απαγόρευση διαδηλώσεων έως την αναστολή ισχύος των συλλογικών συμβάσεων και τη [χρήση του στρατού στην κοινωνική ζωή](#).

Πάμε λοιπόν μια νέα εποχή βαρβαρότητας. Όπου οι άνθρωποι θα είναι έτοιμοι να επιλέξουν μια **«γυμνή ζωή»**, και στο όνομα της μη απώλειάς της, να δεχθούν να αποστερηθούν δικαιώματα, ελευθερίες και κοινωνικούς δεσμούς, όπως [επισημαίνει](#) ο **Τζόρτζιο Αγκάμπεν**. Σε μια τέτοια περίπτωση, οι «άλλοι» δεν είναι παρά ύποπτοι φορείς μόλυνσης. **Η γυμνή ζωή πράγματι, δεν ενώνει τους ανθρώπους, αλλά τους τυφλώνει και τους χωρίζει.**

Ωστόσο, η προοπτική μιας μόνιμης «κατάστασης εξαίρεσης» στο όνομα της ασφάλειας, δεν είναι η μόνη η οποία ορθώνεται μπροστά μας.

Πόσο γρήγορα έφυγε από τη σκέψη το τι γίνεται με τα spreads ή απαξιώθηκαν τομείς-πυλώνες της καπιταλιστικής οικονομίας όπως για παράδειγμα ο τουρισμός πολυτελείας;

Η ροή των εξελίξεων ωθεί **στην απόρριψη πλείστων παραγωγικών και καταναλωτικών σκουπιδιών** και στην επικέντρωση στην έννοια των πραγματικών αναγκών (πχ τρόφιμα, φάρμακα, υγεία, νερό, επικοινωνίες, ενέργεια), και της **χρήσιμης**

παραγωγής.

Η ανάδειξη του κινδύνου ότι «ένας και μόνο αν κουβαλάει τον ιό, αυτός θα μεταδοθεί και θα κολλήσουμε ή/και θα πεθάνουμε όλοι», απαξιώνει τη λογική της ανισότητας και του αποκλεισμού στο σύστημα υγείας, αλλά και αυτή ακόμη την ατομική επίλυση του θέματος της υγειονομικής κάλυψης. **«Όλοι υγιείς, αλλιώς κίνδυνος θανάτου!»**, είναι το συμπέρασμα που βγαίνει και αυτό μπορεί να το εξασφαλίσει ένα **καθολικό, δωρεάν, υψηλής ποιότητας δημόσιο σύστημα υγείας, με δημοκρατικό έλεγχο ωστόσο και όχι κρατική δεσποτεία.**

Ακόμη και ο **Τραμπ δήλωσε** ότι στην ανάγκη θα επιταχθεί ο ιδιωτικός τομέας στην παραγωγή προϊόντων ή στην παροχή υπηρεσιών υγείας. Αυτή η έσχατη κατάφυγή μπροστά σε υποκριτικές έστω δηλώσεις και μισές πράξεις κατά της ιδιωτικο-οικονομικής λειτουργίας ή η ανάγκη των «χειροκροτημάτων» στο δημόσιο σύστημα υγείας, εκφράζουν (διαστρεβλωμένες) δυναμικές που έχουν τη σημασία τους. **«Μπροστά στη μεγάλη κρίση, όλοι δηλώνουν κομμουνιστές»**, γράφει ο Ζίζεκ.

Το σοκ που προκαλείται με τον κορωνοϊό, μπορεί μεταξύ των άλλων να οδηγήσει στην **κατάρρευση του μύθου**, πως η φύση, το σύνολο του έμβιου κόσμου και ο άνθρωπος μέσα σε αυτό, αποτελούν *ανεξάντλητη δύναμη* προς εκμετάλλευση και καύσιμη ύλη για μια όλο και μεγαλύτερη, αλλά ταυτόχρονα όλο και πιο άνιση και οικολογικά καταστρεπτική, οικονομική μεγέθυνση.

Ποια είναι η **αντίδραση των καπιταλιστικών κοινωνιών** στην πανδημία του κορωνοϊού; Να κλείσουν τα σύνορα των κρατών ερμητικά και να κλειστούν οι άνθρωποι μέσα στα σπίτια τους. Ορθολογικά φαντάζει και προσωρινά είναι η μόνη λύση. Από *άποψη προοπτικής όμως*, αποτελεί **βόμβα στα θεμέλια της καπιταλιστικής ανάπτυξης και διεθνοποίησης, αλλά και κοινωνικό θάνατο** του συλλογικού πολιτισμού της ανθρωπότητας.

Εκ των πραγμάτων, τούτη η υγειονομική κρίση με τον κορωνοϊό, *κάθε άλλο παρά αναδεικνύει την ανάγκη τυφλής υποταγής στο κράτος-πατερούλη* για να αντιμετωπισθεί με **ταξική ειρήνη** και **εθνική ομοψυχία**, αλλά γίνεται αντικειμενικά πεδίο ευρύτερης πολιτικής και θεωρητικής αντιπαράθεσης.

Απορρίπτουμε επομένως το **ψευδο-δίλημμα** «ατομική ευθύνη για μη μετάδοση του ιού ή αποκάλυψη και αντίσταση στον κανιβαλικό τρόπο αντίδρασης στην κρίση από τη μεριά του συστήματος;» Αντίθετα, καλούμαστε σε πρωτόγνωρες συνθήκες καθολικής κρίσης, να

απαντήσουμε θετικά και στα δύο. Για να μη ζήσουμε Οργουελιανές κοινωνικές καταστάσεις που προβάρει ο καπιταλισμός της εποχής μας.

*Η προοπτική μιας **αξιοβίωτης και ελεύθερης ζωής**, είναι η σημαία που οι κομμουνιστές σηκώνουν σε αυτή τη μάχη για τη σωτηρία του λαού. Η ανάγκη μιας διεθνιστικής, οικουμενικής αντιμετώπισης των σύγχρονων προβλημάτων, με υπερ-αναγκαίες τις διαστάσεις της οικολογίας και της εργατικής δημοκρατίας, δίνουν μια ρεαλιστική και ουσιώδη υπόσταση σε μια νέα **προοπτική κομμουνιστικής χειραφέτησης**.*

Κάποιοι λένε ότι επιβεβαιώνεται ο **Φρέντρικ Τζέιμσον** στην πρόβλεψή του ότι είναι πιθανότερο να καταστραφεί ο σημερινός κόσμος παρά να αλλάξει.

Το αντίθετο συμβαίνει.

Σήμερα γίνεται πράγματι το **αδιανόητο** προς μια αντιδραστική μεταλλαγή των καπιταλιστικών κοινωνιών.

Μπορεί ωστόσο και να τεθεί το **ανέφικτο** ως χθες, δηλαδή η ίδια η καταστροφή και υπέρβαση του καπιταλισμού.

Πηγή: Εφημερίδα ΠΡΙΝ